

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3623/2023
03.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник Драган Згерђа, адвокат из ..., против туженог Завода за спорт и медицину спорта Републике Србије, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења садржаног у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3487/22 од 24.05.2022. године, у седници већа одржаној 03.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења садржаног у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3487/22 од 24.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3487/22 од 24.05.2022. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 150/18 од 07.11.2018. године, којом је усвојен тужбени захтев и поништено решење туженог број .. од 09.06.2014. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 171.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Другог основног суда у Београду П1 150/18 од 16.03.2021. године, исправљено решењем истог суда П1 150/18 од 29.07.2022. године, којим је одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га распореди на послове и радне задатке према степену стручне спреме, знању и искуству стеченом на раду, због апсолутне ненадлежности. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену којим је одбачена тужба у наведеном делу, тужилац је благовремено изјавио ревизију, не наводећи законске разлоге побијања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. и 441. у вези са чланом 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 10/23) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем туженог од 09.06.2014. године отказан уговор о раду на пословима референта ... — сарадника, са даном доставе решења, због повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине. Из образложења решења следи да је тужиоцу стављено на терет да је у периоду од 12.05. до 28.05.2014. године неоправдано напуштао радно место, без обавезног писменог или усменог одобрења непосредног руководиоца; да је дана 12.05.2014. године приликом изласка са посла, махнуо у камеру као да неког поздравља чиме је исказао непоштовање дисциплине на раду, те вређање и некоректан однос према туженом и осталим запосленима дајући лош пример оваквим поступањем. Такође, тужиоцу је стављено на терет и да није благовремено организовао обуку из области ..., да није уредно водио евиденцију о спровођењу ове обуке, нити је чувао евиденцију о задужењу ... опреме, на који начин је непосредно повредио радне обавезе и угрозио безбедност других запослених код туженог, како је утврђено приликом контроле надлежне инспекције дана 08.05.2014. године.

Нижестепени судови су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду незаконито, па је непобијаним делом правноснажне пресуде, исто је поништено и као последица поништаја оспореног решења, тужени је обавезан да тужиоца врати на рад, све уз дате разлоге који опредељују такву одлуку.

Нижестепени судови су одбацили тужбу тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе туженог да га распореди на послове и радне задатке према степену стручне спреме, знању и искуству стеченом у раду, из разлога апсолутне ненадлежности, будући да суд не може да одлучује о распоређивању запослених код послодавца, већ да је то у искључивој надлежности послодавца, који ова питања уређује својим унутрашњим актом и одлукама.

Врховни суд прихвата изнето становиште нижестепених судова, налазећи да је правилно одлучено о одбачају тужбе у делу којим је тужилац тражио да га тужени распореди на послове и радне задатке према степену стручне спреме, знању и искуству стеченом у раду.

Наиме, правна последица поништаја незаконитог отказа уговора о раду је обавеза туженог послодавца да тужиоца на његов захтев врати на рад, у складу са одредбом члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...32/13).

Полазећи од наведене одредбе Закона о раду, суд туженом послодавцу може наложити само враћање запосленог на рад, док се распоређивање запосленог на одређене послове налази у сфери аутономног деловања послодавца и може бити предмет уговора о раду или његовог анекса. Овакво правно схватање заступљено је у пракси овог суда, и у складу је са ставом исказаним у одлуци Уставног суда Уж 980/2016 од 26.09.2019. године.

Тужени послодавац је после поништаја незаконитог отказа дужан да тужиоца реинтегрише у процес рада и врати му сва права на рад и по основу рада, те и да га распореди, уколико је могуће на послове ранијег радног места, али уколико то из неког објективног и законитог разлога не би било могуће, послодавац може да га распореди на друге послове који одговарају његовој стручној спреми и радној способности. Како се измена уговорених услова рада, може учинити једино анексом уговора о раду према правилима из чл. 171. и 172. Закона о раду, то је суд апсолутно ненадлежан да одлучује о захтеву тужиоца, да га тужени распореди на послове и радне задатке према степену стручне спреме, знању и искуству стеченом у раду, имајући у виду да овакво распоређивање запосленог на одговарајуће послове према врсти и степену његове стручне спреме спада у домен аутономне регулативе послодавца, о чему одлучује у складу са законом, актом о систематизацији и потребама процеса и организације рада, због чега је, по оцени Врховног суда, побијаним решењем тужба, у том делу, правилно одбачена.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није постигао успех у овом поступку, а трошак за састав одговора на ревизију није био потребан за доношење одлуке ревизијског суда.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић